

Kadernota 2018

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Kaders	4
3. Samenvatting budgettair kader 2018 - 2021	8
4. Ontwikkelingen	10
5. Investerings	17

1. Inleiding

Voor u ligt de kadernota 2018. De gemeenteraad stelt jaarlijks de kaders vast die van toepassing zijn op de begroting. In dit geval de (meerjaren)begroting 2018-2021. Daarmee geeft de raad het college de kaders die worden gebruikt bij het opstellen van de begroting 2018.

Bij de besluitvorming van de (meerjaren)begroting 2018-2021 gelden kaders en criteria die door de hogere overheid zijn vastgesteld. Deze kaders zijn opgenomen in de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader van de provincie Noord-Holland. Dit houdt in feite in, dat de jaarlijks terugkerende lasten gedekt moeten worden door jaarlijks terugkerende baten. Zie ook de kaderbrief financieel toezicht 2018 van de provincie Noord-Holland.

Over de consequenties van de mei/juni circulaire 2017 zult u worden geïnformeerd met een separate brief.

2. Kaders

De volgende kaders zijn relevant voor de kadernota 2018.

Algemene kaders

A. Sluitende begroting

Ingevolge de Gemeentewet en het BBV ziet de raad erop toe dat de begroting structureel in evenwicht is. De (wettelijke) opgave voor de gemeente is immers dat er sprake is van een reëel en duurzaam materieel begrotingsevenwicht tussen structurele baten en lasten. Baten en lasten die zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen worden aangemerkt als incidenteel en afzonderlijk aangegeven. Dit reëel en duurzaam begrotingsevenwicht is het belangrijkste toezichtcriterium bij de beoordeling van de begroting door de provincie Noord-Holland. De aanwendungen van reserves worden ook als incidenteel aangemerkt tenzij sprake is van bestemmingsreserve welke specifiek zijn gevormd voor de afdekking van de uit investeringen voortvloeiende kapitaallasten, de zogenoemde dekkingsreserves. Hiertoe dient een apart overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves te worden opgesteld.

Van duurzaam materieel begrotingsevenwicht kan de raad afwijken indien aannemelijk is dat het evenwicht binnen de eerstvolgende 3 jaren van de meerjarenbegroting tot stand zal worden gebracht. Hierbij zullen de in de begroting opgenomen bezuinigingsmaatregelen c.q. taakstellingen op hard- en haalbaarheid worden beoordeeld. De raad zal een uitspraak moeten doen over de invulling ervan en dienen de bezuinigingsmaatregelen concreet zijn ingevuld.

B. Interne budgetregels

De begroting wordt opgesteld op basis van vastgesteld beleid. Voorstellen met een structureel karakter worden afgezet tegen de beschikbare baten en worden bij behandeling van de begroting aan de raad voorgelegd. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen voorstellen met incidentele en structurele effecten. Voorstellen met een incidenteel effect hebben geen effect op de structurele exploitatieruimte van de begroting, zolang deze uit reserves gedekt kunnen worden.

Specifieke kaders

1. Ontwikkeling financiering en rente

De financieringsbehoefte zal in 2018 als gevolg van investeringsvoorstellen en aanstaande aflossingen onverminderd groot blijven. De vraag om vreemd vermogen zal leiden tot een beroep op de kapitaalmarkt. Dit leidt tot rentelasten. De in de begroting te hanteren rekenrente is gebaseerd op de in het verleden afgesloten en toekomstige af te sluiten vaste geldleningen. De rekenrente in de begroting 2018 blijft 2% en is gebaseerd op het gemiddelde percentage van de huidige leningenportefeuille.

Indien de renteontwikkeling daartoe aanleiding geeft dan zal daar bij het opstellen van de begroting 2018 op worden teruggekomen.

2. Autonome ontwikkelingen: inwoners/woningen/areaaluitbreiding

Bij de meerjarenraming van de OZB opbrengsten zal rekening worden gehouden met de areaal uitbreiding van opgeleverde nieuwbouwwoningen. De uitbreiding levert een toename van de WOZ-waarde op omdat deze woningen mee worden genomen in de WOZ-waardering voor 2018. Enerzijds neemt daardoor de OZB opbrengst toe en anderzijds neemt de algemene uitkering uit het Gemeentefonds af omdat de OZB-belastingcapaciteit als negatieve inkomstenmaatstaf wordt meegenomen bij de bepaling van de hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Om en nabij gezien een neutrale operatie.

3. Loon- prijsontwikkeling

Voor de bepaling van het loon-prijsniveau wordt gebruik gemaakt van de meest recente informatie van het Centraal Planbureau (het Centraal Economisch Plan 2017). Daarbij wordt onderscheid gemaakt in loonkostenontwikkeling en prijsontwikkeling goederen en diensten. In de lopende meerjarenbegroting is dit onderscheid doorvertaald.

Loonkostenontwikkeling

Voorgesteld wordt in de begroting 2018 en verder uit te gaan van een loonontwikkeling van 2,4%. Zo nodig wordt het cijfer bijgesteld in de begroting 2018.

Prijsontwikkeling goederen en diensten

Conform de kadernota 2016 is vanaf 2016 de indexering van materiële budgetten hervat om de koopkracht op peil te houden. Volgens de raming van het CPB gaat het om 1,6%. Dit percentage wordt ook gebruikt voor de koopkrachtcompensatie van subsidiebudgetten.

4. Decentralisatie Sociaal Domein.

Per 1 januari 2015 is een drietal decentralisaties (AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet) en een kanteling van de WMO doorgevoerd. De taken zijn verwerkt in de (meerjaren)begroting 2015-2018. Er was sprake van een 'zachte landing' in die zin dat zich bij zorgverlening geen calamiteiten hebben voorgedaan en dat er –voor het sociaal domein totaal- geen sprake was van financiële tekorten. De eerste drie jaar van invoering (2015 t/m 2017) worden tekorten/overschotten onttrokken/toegevoegd aan de egaliseringsreserve sociaal domein. De vraag is dus hoe verder om te gaan met evt. overschotten/tekorten. De taken zijn onderdeel van de Algemene Uitkering en kunnen worden opgevangen met de reguliere systematiek van Flexibele Algemene Reserve en Bufferreserve. Voorstel is om de reserve voor het laatste in 2018 te handhaven en in deze periode te bekijken hoe na 2018 met evt. tekorten/overschotten om te gaan.

5. Relatie WOZ-herwaardering met OZB-tarieven

In Bloemendaal is, in navolging van de landelijke trend, het beleid dat de hoogte van de OZB-opbrengsten voor de gemeente niet wijzigt door hogere of lagere WOZ-waarderingen. Dit betekent dat het effect van de WOZ-waarderingen in de beschikbare belastingcapaciteit wordt vertaald in een evenredige verhoging / verlaging van de lokale OZB-tarieven. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een door GBKZ ontwikkeld rekenmodel waarbij naast de geprognosticeerde waardeontwikkeling een correctie voor beroep, bezwaar en leegstand is meegenomen. Waardestijgingen in Bloemendaal als gevolg van areaaluitbreiding (meer woningen en verbouwingen) mogen wel leiden tot een hogere OZB-opbrengst. Het is mogelijk om de OZB zo nodig te verhogen om baten en lasten sluitend te maken.

6. Heffingen en belastingen

Voor de heffingen en belastingen (incl. OZB) geldt een koppeling met het landelijk inflatiecijfer voor de loon-prijsontwikkeling van het Centraal Planbureau. De overige inkomsten heffingen, huren en belastingen worden ook verhoogd met het gemiddelde van de loonkostenontwikkeling (2,4%) en de prijsontwikkeling (1,6%). Dit houdt in dat het percentage voor 2018 uit zal komen op 2,0 %.

De precario op netwerken mag niet verder verhoogd worden en wordt in 2022 afgeschaft. Dit wordt nader toegelicht in hoofdstuk 4 'Ontwikkelingen'.

Ook de tarieven van de parkeerbelastingen stijgen in principe jaarlijks mee met de inflatie-aanpassingen. Het beleid is om de tarieven toeristenbelasting en parkeertarieven van de gemeente Zandvoort als uitgangspunt te nemen. De parkeertarieven kunnen in 2018 met €0,05 stijgen (of meer voor zover Zandvoort de tarieven met meer dan € 0,05 verhoogd).

De afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten gaan alleen omhoog tot het niveau van 100% kostendekkendheid is bereikt. Besparingen op 'gesloten financieringssystemen' zoals riolering, afval en grafrechten dienen te worden teruggegeven aan de burger door dit te verrekenen in de tarieven.

Huur gemeentewoningen

Om het "scheefhuren" (bewoners die gelet op hun inkomen te goedkope sociale huurwoningen bewonen en daarmee de doorstroming belemmeren) tegen te gaan is de jaarlijkse huurverhoging van gemeentewoningen gekoppeld aan het regeringsbeleid inzake huurwoningen. Daarin is bepaald dat de huurverhoging inkomensafhankelijk is. Vanaf 1 januari 2017 geldt nog maar één inkomensgrens voor de inkomensafhankelijke (hogere) huurverhoging voor zelfstandige woningen, de inkomensafhankelijke (hogere) huurverhoging voor de middeninkomensgroep is komen te vervallen.

De volgende percentages voor de maximale huurverhoging in 2018:

- 2,8% voor huishoudinkomens tot en met € 40.349;
- 4,3% voor hogere inkomens.

7. Investerings

Er worden alleen reële investeringen in het investeringsprogramma van de meerjarenbegroting opgenomen. Dit zijn reguliere vervangingsinvesteringen (vervoermiddelen en gereedschappen) en nieuwe investeringen die voldoende zijn onderbouwd met betrekking tot capaciteit, tijd en geld. Dit betekent, dat de investering én in het begrotingsjaar wordt gedaan én dat een degelijke onderbouwing van het bedrag is gegeven.

Volgens vastgesteld financieel beleid worden investeringen kleiner dan € 25.000 niet geactiveerd. Jaarlijks leiden vervangingskosten voor klein materiaal en gereedschappen (o.a. kleine wagens, bladruimers e.d.) zonder regulier structureel budget tot ongewenste fluctuaties in de begroting. Vanaf 2018 wordt een structureel budget van € 20.000 voor vervanging klein materieel opgenomen.

Investerings in verband met beheerplannen voor buitenruimte worden overigens deels bekostigd uit bestemmingsreserves en uit voorzieningen.

Gezien de relatie met het schuldniveau is het belangrijk om nut, noodzaak en tempo van investeringen af te wegen tegen de financiële mogelijkheden. Daarom wordt in hoofdstuk 5 apart ingegaan op investeringen.

8. Eigendommen

De opbrengsten eigendommen (verkochte woningen) en andere activa worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'afbouw schulden'. De opbrengsten worden gebruikt voor het aflossen van schulden voor zover de flexibele algemene reserve meer dan 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt beoordeeld of de omvang van de flexibele algemene reserve tenminste 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Zo nodig wordt de flexibele reserve aangevuld uit de bestemmingsreserve afbouw schulden.

9. Grip op verbonden partijen

De Wet Gemeenschappelijke regelingen is aangescherpt en legt Gemeenschappelijke Regelingen (uitgezonderd 'lichte' GR's) vanaf 2015 op om vóór 15 april van het lopende jaar hun voorlopige jaarrekening en de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten aan te bieden. Dat sluit meer aan op de gemeentelijke planning en control cyclus. In het kader van 'grip op samenwerking' wordt voor 2018 een toetsingskader gebruikt om de ontvangen p&c documenten te beoordelen en gestructureerd aan de gemeenteraad aan te bieden.

10. Indeling programma's

Vanaf 2017 is in het kader van de vernieuwde BBV een andere taakveld- en programma indeling ingevoerd. Deze BBV-indeling is het meest transparant en maakt het vergelijken met andere gemeenten makkelijk met hulp van de website Waarstaatjegemeente.nl.

In samenwerking met de gemeente Heemstede wordt een uniform rekeningschema opgesteld voor 2018 en daarna. De taakvelden en programma's wijzigen niet, de programma indeling volgt dan ook de begroting 2017, zie hieronder:

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Programma 1: Veiligheid

Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 3: Economie

Programma 4: Onderwijs

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Programma 6: Sociaal domein

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

3. Samenvatting budgettair kader 2018 - 2021

Het huidige meerjarig financieel beeld, gecorrigeerd voor incidentele effecten, geeft een positief beeld. Zie hieronder het geactualiseerde beeld uit de Voorjaarsnota 2017. Dit is uitgangspunt bij het opstellen van de begroting 2018.

<i>bedragen x € 1.000</i>	2018	2019	2020	2021
Stand meerjarenbegroting 2017-2020 na vaststelling begroting (incl. nieuwe voorstellen en septembercirculaire 2016)	292	293	568	568
Reeds genomen raad- en collegebesluiten	-40	-40	-40	-40
Financiële gevolgen Voorjaarsnota 2017	197	170	179	179
Verwachte stand MJB na vaststelling Voorjaarsnota 2017	449	424	707	707
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven/inkomsten	99	38	0	0
Saldo materieel na correctie incidentele uitgaven en inkomsten	548	462	707	707

Het financiële beeld voor de komende jaren is positief. Na de 2^e Kamer verkiezingen van maart 2017 wordt echter onderhandeld over een regeerakkoord waarvan de verwachting is dat dit consequenties voor gemeenten kan hebben in de zin van Algemene uitkering en taken. Bovendien vallen na 2021 ongeveer € 750.000 aan baten voor precariobelasting op netwerken weg, zie hoofdstuk 4 ontwikkelingen.

Onderwerp	Voorstel
Sluitende begroting	Het doel is een jaarlijks duurzaam materieel begrotingsevenwicht te bewerkstelligen. Dit houdt in dat de meerjarige structurele lasten door meerjarige structurele baten worden gedekt.
Interne budgetregels	Voorstellen met structurele financiële gevolgen worden niet tussentijds, maar alleen bij de begroting, in behandeling genomen. Tussentijdse voorstellen worden alleen bij Voor- en Najaarsnota behandeld mits ze onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar zijn en bovendien incidenteel van aard. Voor andere en complexe nieuwe voorstellen dient, conform de financiële verordening, een apart raadsvoorstel te worden gemaakt.
Ontwikkeling financiering en (toe te rekenen) rente	De rekenrente voor de begroting 2018 vast te stellen op 2,0%.
Autonome ontwikkelingen (inwoners/woningen)	In de meerjarenbegroting wordt voor zover mogelijk rekening gehouden met autonome ontwikkelingen inwoners/woningen die uit bouwprojecten voortvloeien. De zogenoemde volume-aanpassingen. Hierbij wordt er bovendien vanuit gegaan, dat tegenover de stijging van de baten (OZB + Algemene uitkering), een stijging van de lasten staat wegens infrastructurele en sociaal maatschappelijke kosten. De budgethouders dienen dit aan te geven.
Loon-/prijscompensatie	1. De personeelsbudgetten worden vanaf 2018 jaarlijks met 2,4% geïndexeerd; 2. De prijsgevoelige budgetten worden vanaf 2018 met 1,6% verhoogd; 3. De subsidies worden vanaf 2018 met 1,6% verhoogd.
Gemeentefonds	De effecten van de mei/juni circulaire 2017 zijn nog niet bekend ten tijde van opstellen van de kadernota. De raad wordt met een separate brief geïnformeerd.
Relatie WOZ-herwaardering	Als in het WOZ-tijdvak (1-1-2016 tot 1-1-2017) sprake is van

met OZB-tarieven	hogere waardestijgingen/-dalingen, dan vindt, rekening houdend met, de beschikbare belastingcapaciteit een verrekening plaats via een evenredige verlaging/verhoging van de OZB-tarieven 2018. Hierdoor is er geen sprake van een structurele meer-/minderopbrengst m.i.v. 2018 als gevolg van de mutaties in de belastingcapaciteit.
Heffingen/belastingen	Continuering van bestaand beleid: 1. De OZB, gewone precariobelasting, toeristenbelasting en leges worden in 2018 trendmatig met 2,0% verhoogd. Op grond van de gegevens uit de mei/juni circulaire 2017 kan dit percentage nog worden aangepast (NB: precario op netwerken mag vanaf 2017 niet verder verhoogd worden); De overige inkomsten heffingen, huren en belastingen worden ook met het gemiddelde van loonkosten en materiële kosten verhoogd (2,0%); 2. De parkeerbelastingen worden in 2018 met € 0,05 per uur verhoogd (of met eenzelfde verhoging als de gemeente Zandvoort); 3. De afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten worden slechts trendmatig verhoogd indien het niveau van 100% kostendekkendheid nog niet is bereikt. 4. Het beleid is om de tarieven toeristenbelasting en parkeertarieven van de gemeente Zandvoort als uitgangspunt te nemen.
Investeringsen	Er worden voor de periode 2018-2021 alleen investeringen in de begroting geraamd die in het betreffende begrotingsjaar ook tot uitvoering komen. Bij de aanlevering voor de begroting worden op basis van concrete plannen van aanpak (capaciteit, tijd en geld) voorstellen ingediend om opname van de investeringen in de meerjarenbegroting te bewerkstelligen. In geval van zeer hoge urgentie kan van deze beleidslijn worden afgeweken. D.w.z. dat de gemeente of derden bij uitstel risico's lopen waaruit mogelijk ook schadeclaims kunnen voortvloeien. Zie verder hoofdstuk 4 'ontwikkelingen' en 5 'investeringsen'.
Eigendommen	De opbrengsten eigendommen (verkochte woningen) en andere activa worden toegevoegd aan de flexibele algemene reserve en de bestemmingsreserve 'afbouw schulden'. De opbrengsten worden gebruikt voor het aflossen van schulden voor zover de flexibele reserve meer dan 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt beoordeeld of de omvang van de flexibele algemene reserve tenminste 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Zo nodig wordt de flexibele reserve aangevuld uit de bestemmingsreserve afbouw schulden.
Ontwikkeling schuldpositie / investeringsplafond	De schuldpositie van de gemeente staat onder druk. De ontwikkeling van de schuld van de gemeente wordt gevolgd door opname van een set financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvormen en risicobeheersing. De meeste schulden worden gemaakt voor investeringen. De gemeenteraad heeft op 3 november 2016 besloten om te streven naar een bruto schuld van maximaal € 40 miljoen en een solvabiliteit van 50%. Er dient een integrale afweging te worden gemaakt tussen de meerjaren investeringen enerzijds en het beoogde schuldniveau anderzijds.

4. Ontwikkelingen

Onderstaand worden ontwikkelingen genoemd die de komende jaren een substantiële invloed (kunnen) hebben op de financiële positie van de gemeente Bloemendaal of zijn ter kennisname. De geschetste ontwikkelingen zijn ter informatie van de gemeenteraad, niet ter besluitvorming.

In het begrotingsproces 2018-2021 kunnen de laatste inzichten worden meegenomen, ook die van de ontwikkeling van het Gemeentefonds uit de mei/juni circulaire.

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Uitvoering collegeprogramma 2014 - 2018

Uit een review van het collegeprogramma in november 2016 blijkt dat dit grotendeels is uitgevoerd.

Precario op netwerken nog mogelijk t/m 2021

Op 21 februari 2017 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel om precario op netwerken af te schaffen, daarbij is de overgangstermijn bij amendement verkort van 10 naar 5 jaar. Om de effecten op te vangen stelt de minister in een brief aan de Tweede Kamer van 10 februari 2016 dat het beste is dat te regelen bij een komende grotere hervorming/verruiming van het gemeentelijk belastinggebied. Daarin kunnen de effecten worden opgevangen. Het wetsvoorstel gaat uit van afschaffing, maar geeft gemeenten nog vijf (dat was tien jaar) de mogelijkheid om precariobelasting te heffen. Gevolg is dat vanaf 2022 bij de gemeente Bloemendaal een substantieel deel van de begroting structureel wegvalt (namelijk € 753.537) dat vervangen moet worden door andere belastingen dan wel lastenverlaging. Conform de aanbeveling in de Kaderbrief financieel toezicht 2018 van de Provincie Noord-Holland wordt hiervoor een plan van aanpak gemaakt.

Lopende ombuigingstaakstelling

In de begroting is een nog niet ingevulde ombuigingstaakstelling van € 236.000 opgenomen. Bij de berekening van het saldo wordt ervan uitgegaan dat dit bedrag volledig wordt ingevuld. Bij de begroting 2018 wordt bekeken of en hoe deze taakstelling wordt ingevuld.

Team Inwoners en Ondernemers/Vergunningen (IOV)

Een aantal ontwikkelingen maakt het noodzakelijk om de formatie met 2,0 fte uit te breiden (structurele lasten ongeveer € 100.000). Daarnaast wordt er geïnvesteerd in de competenties van de huidige medewerkers. De ontwikkelingen zijn:

- **Toename aantal aanvragen en de complexiteit van aanvragen wordt hoger.**
Het aantal aanvragen op het gebied van het omgevingsrecht is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Bovendien neemt ook de complexiteit van de aanvraag vanuit juridisch en bouwtechnisch oogpunt toe. Het behandelen van de toenemende stroom van aanvragen en de hoge juridische maar ook politieke bestuurlijke impact van sommige dossiers zorgt ervoor dat er ambtelijk meer capaciteit en integraliteit wordt gevraagd. Ook de invoering van de Omgevingswet vraagt om een omslag in werkwijze naar meer overheidsparticipatie en meer aandacht voor toezicht en handhaving.
- **Kwaliteit verhogen ten gevolge van evaluatie Interbestuurlijk Toezicht**
Wat betreft het behandelen van bouwaanvragen en het toezicht hierop in de realisatiefase voldoet de gemeente Bloemendaal net aan het in het beleid vastgelegde kwaliteitsniveau. Het gaat om diverse aandachtsgebieden, de diepgang van toetsen van aanvragen, het aantal toezichtmomenten en de hiervoor beschikbare personele capaciteit. Ook deze ontwikkeling noopt tot een kwantitatieve en kwalitatiever verhoging van de ambtelijke capaciteit.

Organisatie

Wat betreft inzet van personeel is sprake van een toenemende behoefte aan flexibele, opgave gerichte inzet waarbij meer het accent komt op een participatieve werkwijze. Daarom zijn de volgende maatregelen vereist:

Invoering Generatiepact

In het kader van het HRM-beleid wordt het generatiepact ingevoerd. Het generatiepact houdt in dat medewerkers vanaf een bepaalde leeftijd de mogelijkheid wordt geboden vrijwillig minder te gaan werken, waarbij de gemeente een deel van de ingeleverde uren compenseert. Het andere deel is voor hun eigen rekening. Met het geld dat de gemeente bespaart, worden nieuwe, jonge medewerkers aangenomen.

Uit een peiling blijkt dat circa 130 mensen van Bloemendaal en Heemstede tot de doelgroep behoren en dat ruim driekwart hiervan overweegt deel te nemen. Wil de gemeente zoveel mogelijk aanvragen kunnen honoreren, dan zou van af 2018 een budget van maximaal € 75.000 per jaar nodig om waar nodig volledige herbezetting te realiseren.

Fricriebudget 2018-2020 (€ 150.000 per jaar over de periode 2018 t/m 2020)

Het huidige frictiebudget n.a.v. de reorganisatie is –nagenoeg– uitgeput. De reorganisatie wat betreft structuur en bemensing is volledig afgerond. De organisatieontwikkeling is echter nog volop aan de gang, daarom wordt voor de periode 2018 tot en met 2020 een jaarlijks frictiebudget gevraagd van € 150.000. Een aantal ontwikkelingen t.a.v. organisatieontwikkeling is:

Transitie naar meer accent op participatieve werkwijze

Er wordt meer participatief gewerkt, trajecten vergen 'aan de voorkant' meer tijd en inzet dan bij de traditionele werkwijze. De winst 'aan de achterkant' is meer draagvlak bij projecten en dus minder nazorg (zoals bijv. bezwaren).

Samenwerking met Heemstede

De samenwerking met Heemstede is noodzakelijk naar de toekomst om voldoende robuust en sterk te blijven op verschillende aspecten. Maar samenwerking goed en zinvol organiseren vergt eerst een investering voordat dit zal renderen. Deze investering is en wordt nu vooral bij bedrijfsvoering gedaan, maar zal ook bij het merendeel van de andere taakdelen aan de orde komen.

Digitalisering

De digitalisering van onze dienstverlening en interne werkprocessen gaat in hoog tempo. De mogelijkheden voor slimme technologische toepassingen verruimen in hoog tempo. Op termijn zal dit ertoe leiden dat we formatie kunnen vrijmaken om anders in te zetten. Onder andere is er meer en hoogwaardiger applicatiebeheer gewenst. Gevolg is dat de formatie voor (administratieve) functies tot en met MBO-niveau op termijn verder zal inkrimpen. Het is noodzakelijk om voor deze medewerkers een nieuw perspectief te bieden.

Bovenstaande ontwikkelingen zijn vastgelegd in het Strategisch HRM-beleid 2017 – 2020 van de gemeente Bloemendaal (en Heemstede). Om deze organisatieontwikkeling mogelijk te maken vergt het additionele maatregelen die niet binnen bestaande budgetten opgevangen kunnen worden. Het kan dan gaan om tijdelijk extra inzet, aanvullende begeleiding ten behoeve van personeel en / of personele maatregelen als aanvullende facilitering ten behoeve van het veranderingsproces. Daarom wordt voor de periode 2018 tot en met 2020 een jaarlijks frictiebudget gevraagd van € 150.000.

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI)

In 2018 wordt meer ingekocht volgens MVI-kaders. Dat kan meer tijd vergen bij de aanbesteding en kan tot hogere out of pocket kosten leiden bij lagere 'total cost of ownership'.

ICT/Informatisering

Om de risico's van datalekken en het hacken van onze systemen te voorkomen zijn gemeenten wettelijk verplicht een functionaris Gegevensbeveiliging aan te stellen. De totale extra personele capaciteit voor beide gemeenten wordt geraamd op 0,4 fte (schaal 9/€ 14.000,- per gemeente).

Om bewustwording van de beveiliging onder de medewerkers te verhogen wordt hiervoor een nieuwe leergang ontwikkeld. Het Bloemendaals aandeel in de gezamenlijke kosten met Heemstede bedraagt € 12.500. Ten opzichte van het huidige budget een toename van € 5.000.

Voor het onderdeel gegevensbeheer is een nieuwe medewerker voor beide gemeenten aangesteld (1 fte). Deze wordt door Bloemendaal gedeeltelijk gedekt uit bestaand inhuurbudget. Voor het overige deel is uitbreiding van formatie met 0,33 fte (= ca. € 24.000) noodzakelijk.

GRIT

De investeringen van GRIT voor de periode 2018 - 2021 zijn binnen het investeringsprogramma van het GRIT geactualiseerd en vertaald naar de jaarlijkse bijdrage.

In 2017 wordt gestart met een pilot BYOD in de gemeenten Bloemendaal en Heemstede. De ervaringen die worden opgedaan tijdens de pilot, worden benut om de uitrol van BOYD naar de rest van de organisatie soepel te laten verlopen. In het investeringsprogramma van het GRIT voor 2018 wordt een krediet van € 300.000 opgenomen. De uit deze investering voortvloeiende kapitaallasten worden binnen de GRIT begroting opgevangen door afroaming van de budgetten kosten mobiele telefonie, inzet budget mobile devicemanagement en door het schrappen c.q. verlaging van de kredieten 'vervangen thin cliënts', vervanging mobiele telefoons en 'vervangen beeldschermen'. Daarnaast wordt het budget voor het vervangen van tablets bij Informatisering afgeroomd tot nihil.

Het krediet voor de vervanging van de totale GRIT ICT-infrastructuur voor beide gemeenten ad. € 1.000.000 staat gepland voor 2019. Dat sluit aan bij de afschrijving van de huidige ICT infrastructuur. In onderstaande tabel wordt de mutatie van de kapitaallasten GRIT voor de periode 2018 - 2021 weergegeven waarbij ook de hiervoor genoemde dekkingsmiddelen in beeld zijn gebracht. Over de periode 2018 - 2021 ontstaat er per saldo een nadelig resultaat van € 52.000. De gemeente Bloemendaal neemt afgerond 46% van de GRIT kosten voor zijn rekening en Heemstede de resterende 54%. Dit betekent een verhoogde jaarlijkse bijdrage van ca. € 24.000.

(+ = voordeel; - = nadeel)	2018	2019	2020	2021
mutatie kapitaallasten GRIT	-9.000	-126.000	-315.000	-157.000
af: dekking vanuit exploitatie GRIT	61.000	98.000	98.000	98.000
<i>resultaat binnen GRIT</i>	<i>52.000</i>	<i>-28.000</i>	<i>-217.000</i>	<i>-59.000</i>
af: dekking vanuit exploitatie Informatisering	50.000	50.000	50.000	50.000
<i>totaal resultaat</i>	<i>102.000</i>	<i>22.000</i>	<i>-167.000</i>	<i>-9.000</i>

Programma 1: Veiligheid

Veiligheidsregio Kennemerland

Het bestuur van de Veiligheidsregio heeft de intentie uitgesproken de brandweerpost in Bennebroek te willen vernieuwen. Er worden nieuwbouw- en renovatiescenario's bekeken.

Reddingsbrigade

De Vrijwillige Reddingsbrigade Bloemendaal staat voor grote vervangingsinvesteringen van materieel, hulpmiddelen en gereedschappen. Dit vraagt om en leidt tot extra financiële middelen naast de te ontvangen exploitatiesubsidie. Dit is in onderzoek, een concreet voorstel is aan de orde bij de behandeling van de programmabegroting 2018.

Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

geen nieuwe ontwikkelingen

Programma 3: Economie

geen nieuwe ontwikkelingen

Programma 4: Onderwijs

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

In 2017 wordt het IHP opgesteld, om integrale besluitvorming over huisvesting onderwijs te faciliteren. Daarom ligt het voor de hand om besluiten over grote investeringen in onderwijshuisvesting in dat kader te gaan nemen. Volgens de verordening voorziening onderwijshuisvesting Bloemendaal kunnen scholen echter altijd een aanvraag indienen, een aantal scholen heeft dat voor het jaar 2018 ook gedaan. Het opstellen van het IHP is strikt genomen geen weigeringsgrond of reden de besluitvorming uit te stellen. In het kader van de ingediende aanvragen 2018 dient hierover eind 2017 besluitvorming plaats te vinden. Onderstaande ontwikkelingen (c.q. de benodigde bedragen en concrete investeringsjaren) zijn besproken met de opstellers van het IHP. Gezien de vaak hoge bedragen worden

de ontwikkelingen genoemd, ook al is een positief besluit over de aanvraag niet zeker. Over de voor 2018 ingediende aanvragen wordt door de opstellers van het IHP separaat (en eerder dan het IHP) geadviseerd.

Theresiaschool (in combinatie met Hartenlustschool)

Ten behoeve van uitbreiding/vergroting van het gymlokaal is enkele jaren geleden een voorbereidingskrediet van € 50.000 beschikbaar gesteld. Naar de mening van het schoolbestuur kan de uitbreiding alleen door algehele vervangende nieuwbouw worden gerealiseerd. De voorziening kan zowel bovengronds (het schoolterrein dient dan te worden uitgebreid) als ondergronds worden gerealiseerd.

Het is de bedoeling dat een eventueel nieuw (groter) gymlokaal gedurende twee dagen per week door leerlingen van de Hartenlustschool (mede)gebruikt gaat worden. Naar verwachting is met de aanpassingen een bedrag van tussen de € 1,6 en € 2,0 mln. gemoeid. Deze investering is opgenomen in jaarschrijf 2019 van het meerjarig investeringsprogramma.

Wilhelminaschool

Voor uitbreiding van het schoolgebouw met ruim 200 m² is een krediet van € 400.000 beschikbaar gesteld. Het schoolbestuur heeft een verzoek voor een aanvullend bedrag van € 150.000 ingediend. In het kader van het IHP vindt hierover besluitvorming plaats.

Onderhoud (buitenzijde) gymlokalen

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor onderhoud (buitenzijde) gymnastieklokalen. In de gemeentebegroting is hiervoor geen budget opgenomen. Door STOPOZ is, ten behoeve van vier gymlokalen, in het kader van het Programma Huisvesting Onderwijs 2018, een aanvraag om bekostiging ingediend van structureel € 25.000 per jaar. Dit bedrag wordt mogelijk na 2018 hoger.

Uitbreiding Onderwijsleerpakket Julianaschool

Ten behoeve van het Programma 2018 is een aanvraag voor bekostiging uitbreiding OLP Julianaschool ingediend. Dit in verband met de toename van het leerlingenaantal. Er is volgens de verordening recht op een bedrag van € 36.600 in 2018.

Schoolvereniging Aerdenhout-Bentveld

Het bestuur van deze school heeft in het kader van het Programma Huisvesting Onderwijs 2018 een verzoek voor algehele vervangende nieuwbouw, incl. gymlokaal, ingediend. Hiermee is een bedrag van ca. € 3 mln. gemoeid. Er is, eveneens voor het Programma 2018, een aanvraag tot beschikbaarstelling van een bouwvoorbereidingskrediet van € 200.000 gedaan. Indien dit bedrag beschikbaar wordt gesteld wordt het in mindering gebracht op de hoofdsom van € 3 mln.

Josephschool

Aan de school is toegezegd dat, in het kader van het IHP, aandacht wordt geschonken aan 'optimalisering van de speelvoorzieningen ten behoeve van de onderbouw van de school'. Hiermee is rond 2021 naar verwachting een investering gemoeid van € 500.000.

Verplaatsing basisschool De Paradijsvogel i.v.m. project Vitaal Vogelenzang

Mogelijk besluit de gemeenteraad in het kader van het project 'Vogelenzang Vitaal' tot verplaatsing van De Paradijsvogel. Met vervangende nieuwbouw (incl. gymlokaal, excl. IKC en afboeking huidige boekwaarden) is een bedrag gemoeid van ca. € 3 mln. Van de school zelf is overigens geen aanvraag ontvangen, daar deze voorziening onderdeel is van het project 'Vitaal Vogelenzang'. Hoewel besluitvorming in eerste aanleg niet in het kader van onderwijshuisvesting plaatsvindt, en dekking mogelijk uit grondopbrengsten plaatsvindt, is sprake van een substantiële investering. De investering is gebaseerd op een normvergoeding voor een lesgebouw t.b.v. 160 leerlingen en een gymlokaal met een oppervlakte van 252-308 m². In de investering is rekening gehouden met verduurzaming van de gebouwen. De desinvestering is geen onderdeel van de investering, maar moet direct worden afgeboekt.

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Een speerpunt van het collegeprogramma dat nog niet is uitgevoerd, is het actualiseren van de sportnota. Met deze nota worden subsidies e.a. transparanter gemaakt om de gemeentelijke middelen voor sport effectiever en doelmatiger in te zetten. In dat kader wordt ook onderzoek gedaan naar de mate van overlast van sport voor omwonenden.

Programma 6: Sociaal domein

Egalisatiereserve sociaal domein

De eerste drie jaar van invoering (2015 t/m 2017) worden tekorten/overschotten onttrokken/toegevoegd aan de egalisatiereserve sociaal domein. In 2018 is deze periode dus beëindigd. Zie het voorstel bij hoofdstuk 2, specifieke kaders onder punt 4, hoe hier verder mee om te gaan.

CJG

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) speelt een belangrijke rol bij de uitvoering van de Jeugdwet, onder andere bij het toegangsproces. Een externe partij heeft het gemeentelijk toegangsproces, en aanverwante relevante zaken, geëvalueerd. Het onderzoek heeft zich gericht op toegang tot jeugdhulp en hoe we dit kunnen verbeteren.

Uit het onderzoeksrapport blijkt dat sprake is van een aantal knelpunten en hoe die kunnen worden aangepakt. Het college heeft de verbeterpunten overgenomen. Mogelijk heeft dit hogere structurele lasten vanaf 2018 tot gevolg.

Dagbesteding Voghelsanck

De ruimte van de dagbesteding in de Voghelsanck voldoet niet aan het programma van eisen voor dagbesteding. Er is onderzocht of deze dagbesteding gehuisvest zou kunnen worden in het Dorpshuis van Vogelenzang en dit is, met een aanpassing, mogelijk. Op dit moment is het jeugdhonk nog gehuisvest in deze ruimte. Het jeugdhonk kan verplaatst worden naar een 'unit' van de gemeente welke in de buurt van het dorps huis zal worden geplaatst. De ruimte van de dagbesteding wordt verhuurd aan SHDH (zorgorganisatie). Dat brengt aanpassingskosten met zich mee van ongeveer € 95.000. De lasten kunnen worden gedekt uit de egalisatiereserve Sociaal Domein. De verwachte huuropbrengsten van circa € 16.000 per jaar komen t.g.v. de exploitatie Dorpshuis Vogelenzang. Een dergelijke aanpassing zou niet alleen de kwaliteit van de dagbesteding verbeteren maar ook bijdragen aan de 'duurzaamheid' van het dorps huis Vogelenzang.

WSW

Voor Paswerk wordt in 2018 een tekort verwacht, aandeel voor de gemeente Bloemendaal € 36.692. Het voorstel is dit tekort te dekken uit de integratie uitkeringen Sociaal Domein.

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Afvalinzameling

In het investeringsprogramma is voor 2019 een investering opgenomen van € 1,2 miljoen i.v.m. afvalinzameling. Het participatietraject voor de verbetering van de afvalscheiding wordt in de zomer van 2017 afgerond. Daarna worden voorstellen voor verbetering gedaan. De financiële consequenties van deze veranderingen worden dan duidelijk. Indien deze plannen voldoende concreet worden wordt een deel van de investering (naar verwachting ca. € 500.000) reeds in 2018 gedaan en wordt daar een aanvraag voor gedaan in de begroting 2018.

ODIJMOND

In 2017 is voor de periode 1 april 2017 tot en met 31 december 2026 een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten. De kosten kunnen binnen de lopende meerjarenbegroting worden opgevangen.

Het totaal aantal af te nemen uren bedraagt tot 1 januari 2020 (minimaal) 3.630 en vanaf 1 januari 2020 minimaal 3.060 uur. Voor de toezicht en handhaving Drank- en Horecawetgeving neemt de gemeente Bloemendaal jaarlijks minimaal 300 uur af.

Met de nieuwe DVO is een efficiëntieslag behaald van 670 uur (van 4.300 uur naar 3.630 uur).

Energietransitie

De gemeente zal zich voor moeten bereiden op de energietransitie om CO₂ neutraal te worden. Daarvoor zal in 2018 verkend worden op welke wijze nieuwe woningen, huidige woningen en overige gebouwen niet-fossiele energiebronnen kunnen gebruiken. Naar verwachting zijn hier de komende jaren investeringen nodig.

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Vitaal Vogelenzang

In juli 2017 worden de scenario's voor een vitaler dorp Vogelenzang aan de gemeenteraad voorgelegd. Twee scenario's gaan uit van het realiseren van (sociale) woningbouw in en/of aan het dorp en het verplaatsen of verbeteren van de school en speeltuin. Afhankelijk van de besluitvorming in de gemeenteraad moet een vervolg haalbaarheidsstudie uitwijzen wat o.a. de financiële consequenties (investeringen) zijn. Deze worden dan voor de zomer van 2018 aan de gemeenteraad voorgelegd. Zie bij onderwijs voor evt. consequenties van het verplaatsen van De Paradijvogel.

Nieuwe Omgevingswet

De Omgevingswet wordt van kracht in 2019 en de impact op de organisatie is groot. De nieuwe wet bundelt huidige regels op het gebied van ruimtelijke ordening, water, milieu, lucht, geluid, bodem, natuur, infrastructuur, verkeer, gebouwen en erfgoed. Kortom alle aspecten van de leefomgeving komen aan de orde waarbij participatie en communicatie evident zijn. Niet alleen juridisch maar ook maatschappelijk een ongekennd grote operatie. Over 2 jaar moeten we de manier waarop we uitvoering geven aan de wet (processen, procedures, instrumenten) hebben aangepast. Voor dat alles is een Plan van Aanpak implementatie Omgevingswet (PVAIO) opgesteld welke u in juli 2017 ter vaststelling zal worden voorgelegd. In het PVAIO worden de uitgangspunten van de wet, het proces van de implementatie en welke bestuurlijke besluitvorming er voor nodig is beschreven. De uitvoering van dit plan van aanpak vraagt in 2017, 2018 en daarna een substantieel aantal extra arbeidsuren van veel medewerkers voor de invoering van de wet, het opstellen van een Omgevingsvisie en de uitwerking in omgevingsplannen. De invoering vergt ook scholing van de medewerkers. De organisatie zal zich moeten aanpassen aan de nieuwe wet. De gemeente Bloemendaal is als projecttrekker aangewezen voor de gemeenten Bloemendaal en Heemstede. De financiële impact voor Bloemendaal is berekend op ca. € 124.000 in 2018 en ca. € 85.000 in 2019. De financiële consequenties worden verder uitgewerkt en zullen worden vertaald in een voorstel voor begroting 2018.

Sociale Woningbouw

Eind 2017 wordt het Uitvoeringsprogramma Wonen 2017-2021 vastgesteld. In 2018 wordt gestart met de uitvoering hiervan. Vooralsnog zijn hiervoor geen extra middelen nodig. Het college wil in Bloemendaal meer sociale woningen realiseren. Het college heeft in 2016 een aantal locaties aangewezen waar sociale huurwoningen kunnen worden gebouwd. In 2017 is gestart met de planontwikkeling voor twee van deze locaties. Vooralsnog wordt uitgegaan van een neutrale of positieve grondexploitatie. Wel wordt eventueel een voorbereidingskrediet aangevraagd.

Project Bloemendaal aan zee

In de Structuurvisie Bloemendaal 2023 heeft de raad Bloemendaal aan Zee benoemd als één van de twee recreatieve trekkers binnen de gemeente. In de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie is Bloemendaal aan Zee daarom opgenomen als uitvoeringsproject. Het project heeft als doel om Bloemendaal aan Zee aantrekkelijk te houden voor bezoekers. Er is een investering mee gemoeid in de orde van € 0,75 miljoen. Het project wordt tenminste met 1 jaar uitgesteld tot 2019.

Overige ruimtelijke ontwikkelingen

Bloemendaal heeft ten tijde van de ontwikkeling van de bouwgrondcomplexen Vijverpark Overveen en Haringbuys altijd een deel van de ambtelijke formatie gedekt door deze ten laste te brengen van c.q. bij te schrijven op de boekwaarde van de grondexploitaties. Deze wijze van dekking ontlastte de exploitatie met een geraamde jaarlijkse opbrengst van € 100.000. Nu beide complexen zijn afgerond worden de structurele personeelslasten weer ten laste van de exploitatie verantwoord. Dit legt een claim op het meerjarig financieel perspectief. Echter sinds 2008 lopen er ook projecten waarbij geen sprake is van een eigen grondpositie c.q. grondexploitatie. Voor die projecten waarbij sprake is van een initiatiefnemer/grondeigenaar worden de (gemeentelijke) publieke kosten altijd via een overeenkomst

verhaald. De opbrengsten van de projecten zonder een gemeentelijke grondpositie fluctueren maar voor 2018 is er nog geen reden om de geraamde jaarlijkse inkomsten van € 100.000 af te ramen. Indien het aantal projecten afneemt, zal de omvang van de betreffende formatie in overeenstemming gebracht moeten worden met de werklust.

5. Investerings

Op 23 augustus 2016 is door het college een aantal besluiten genomen in het kader van 'Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar' (corsa 2016021221). Vervolgens is het raadsvoorstel over dit onderwerp door de gemeenteraad vastgesteld op 3 november 2016 (corsa 2016021156). Eén van de genomen besluiten is om het investeringsbeleid bij de kadernota 2018 te bespreken (besluitvorming bij de begroting 2018). Er is onder meer besloten om te streven naar een bruto schuld van € 20 miljoen (solvabiliteit = 50%) waarbij de schuldpositie niet verder mag oplopen dan maximaal € 40 miljoen. Onroerend goed wordt waar mogelijk (versneld) verkocht en de opbrengsten worden gebruikt om schulden af te lossen. De investeringsruimte wordt jaarlijks bepaald.

Het was de bedoeling om bij de kadernota 2018 met een integraal voorstel te komen hoe met investeringswensen voor de komende 5 – 10 jaar wordt omgegaan in relatie tot de beschikbare financiële ruimte. De noodzakelijke informatie is echter pas naar verwachting eind 2017/begin 2018 beschikbaar zodat dit niet haalbaar is. Daarom wordt bij de begroting 2018 een integrale afweging gemaakt wat betreft de noodzakelijke investeringen jaarschijf 2018. Vervolgens is naar verwachting voor 2019 en later meer bekend over substantiële investeringswensen voor de komende 5 – 10 jaar in relatie tot de beschikbare financiële ruimte.

Op de volgende pagina zijn de investeringsbehoeften voor de komende jaren te zien die nu bekend zijn. De kolom investering is de totale investeringsbehoefte, de kolom 2018 geeft aan welke investeringen noodzakelijk zijn om in 2018 uit te voeren. Deze investeringen zijn niet uitstelbaar en kunnen naar verwachting in 2018 worden uitgevoerd.

In de periode 2018 -2021 gaat het om een investeringsvolume van € 20.071.284.

Voorgesteld wordt om in 2018 € 3.733.579 aan noodzakelijke, niet uitstelbare investeringen te doen. Vervolgens kan dan eind 2017 / begin 2018 in het kader van het begrotingsproces 2019 integrale besluitvorming plaatsvinden over de overige investeringen.

Met een investering van circa € 3,7 miljoen zal het schuldniveau tot 2019 volgens onderstaande tabel onder de € 40 miljoen blijven. Daarbij is rekening gehouden met baten verkoop activa in 2018. Opbrengsten van andere verkopen zijn dus PM.

Vraag		2017	2018	2019	2020
		volgens begroting 2017 (x € 1.000)	volgens meerjarenraming (x € 1.000)	volgens meerjarenraming (x € 1.000)	volgens meerjarenraming (x € 1.000)
+ 1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.407	-300	-282	-7
+ 2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie lopende investeringen	2.538	2.419	2.471	2.435
+ 3	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie geplande investeringen	0	176	229	528
+ 4	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	530	541	659	627
- 5	Lopende investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd m.u.v. de GREXEN	3.343	0	0	0
- 6	Lopende GREXEN (Haringbuys en Vijverpark Overveen)	0	0	0	0
- 7	Geplande investeringen in (im)materiële vaste activa m.b.t. riool, afval en water die op de balans worden geactiveerd	0	2.218	1.875	1.849
- 8	Geplande investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd m.u.v. riool, afval en water	0	1.515	6.157	4.036
- 9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	480	587	815	805
- 10	Diverse verkopen (vastgoed en overige eigendommen)	p.m.	1.590	p.m.	p.m.
Berekend financieringssaldo		-2.162	106	-5.770	-3.107
- 11	Verplichte aflossing op vaste geldleningen	1.150	1.150	1.150	1.150
Toename (-)/Afname (+) schuldpositie		-3.312	-1.044	-6.920	-4.257
Schuldpositie per 31-12 van het voorgaande jaar		-31.100	-34.412	-35.456	-42.376
Toename (-)/Afname (+) schuldpositie		-3.312	-1.044	-6.920	-4.257
Schuldpositie na mutatie		-34.412	-35.456	-42.376	-46.633

OMSCHRIJVING	TOTALE INVESTERING	Voorstel 2018
Implementatie Wet Open Overheid (WOO)	-50.000	
Uitbreiden GEO software/koppeling LV	-30.000	
Vervangen Burgerzakensysteem en kassasysteem	-60.000	
Vervangen Zaaksysteem	-40.000	
Vervangen P&O systeem	-40.000	
TOTAAL	-220.000	0
Reconstructie Vogelenzangseweg	-935.200	-935.200
Herinrichting wegen Veen en Duin	-700.000	
Renovatie voetpaden Krommelaan	-75.000	-75.000
Vervangen verkeersregelinstantaties	-160.000	-160.000
Vervangen fietsbrug Leidsevaart-Bekslaan	-50.146	
Vervangen armaturen door led (openbare verlichting)	-677.000	-168.000
Vervangen masten openbare verlichting	-133.000	-32.000
TOTAAL	-2.730.346	-1.370.200
Zeeweg: opruiming, grondwerk, groenvoorziening en opslag	-162.350	
Zeeweg: rioleringswerken	-26.510	
Zeeweg: verhardingen, constructies, inrichting 2016-2017	-550.530	
Zeeweg: lichtmasten incl. bekabeling 2016-2017	-25.070	
TOTAAL	-764.460	0
Gymnastiekvoorziening Theresia-/Hartenlustschool	-1.600.000	0
Verplaatsing De Paradijsvogel i.v.m. Vitaal Vogelenzang	-3.000.000	
Aanvullend krediet Wilhelminaschool	-150.000	
Nieuwbouw Aerdenhout/Bentveld(bouwvoorbereidingskrediet 2018)	-3.000.000	
Toezegging Josephschool 'optimalisering speelvoorzieningen'	-500.000	
PM: mogelijken andere onderwijsvoorzieningen i.v.m. IHP		
TOTAAL	-8.250.000	0
Vervanging opzichtersauto 56-VKP-2 Kangoo uit 2007	-33.500	
Vervanging 2 tractoren New Holland T3030 uit 2012	-45.000	
Vervanging 15-JGR-8 Suzuki 4WD BOA's uit 2009	-32.000	
Vervanging 8-VDX-03 VW Crafter uit 2009	-59.000	
Vervanging 8-VDX-04 VW Crafter uit 2009	-59.000	
Vervanging 4-VKN-42 VW Crafter uit 2010	-59.000	
Vervangen beschoeiing v. Wickevoort Crommelinlaan /de Jong Schouwenburglaan	0	-50.000
Vervangen beschoeiing Kennemerpark en Meerweg	-55.000	
TOTAAL	-392.500	-50.000
Dagbesteding Voghelsanck	-95.000	-95.000
Riolvervanging Vogelenzangseweg/Gr.Florislaan	-1.500.000	-1.500.000
Riolvervanging Tollenslaan	-175.000	-175.000
Riolvervanging Krommelaan	-100.000	-100.000
Vervangen gemalen (elektromechanisch)	-341.420	-85.355
Vervangen gemalen (bouwkundig)	-29.578	
Vervangen persleidingen	-101.361	
Vervangen drukriool (elektromechanisch)	-327.221	-76.154
Vervangen deepwells	-504.398	-281.870
Drainage Meerwijk Bennebroek	-320.000	
Drainage Kastanjelaan e.o. Bloemendaal	-100.000	
Water- en riolvervanging Pieter Keylaan	-150.000	
Drainage Pieter Keylaan	-25.000	
Water- en riolvervanging Veen en Duin	-1.150.000	
Drainage Veen en Duin	-110.000	
Water- en riolvervanging Prins Hendriklaan	-1.430.000	
Drainage Prins Hendriklaan	-55.000	
TOTAAL	-6.418.978	-2.218.379
Aanschaf rolemmers, plaatsen containers e.d. (vlgs. scen. 1)	-1.000.000	
Overige investeringen wijziging afvalsystematiek (scen. 1)	-200.000	
TOTAAL	-1.200.000	PM